

Pouta a zavázané oči. Izraelští zdravotníci popsali zacházení s palestinskými pacienty jako mučení

- A | 23. května 2024

PALESTINA / IZRAEL: Palestinci zadrženi v Gaze jsou v izraelské vojenské nemocnici na základně Sde Tejman drženi připoutaní k lůžku se zavázanýma očima, v některých případech i nazí, a nuceni nosit pleny, sdělili BBC izraelští zdravotníci. Minimálně v této nemocnici pak Palestinci běžně podstupují lékařské zákroky bez anestetik. Podle slov jednoho ze zdrojů se tyto praktiky rovnají „mučení“.

Tyto praktiky ovšem neprobíhají pouze ve vojenské nemocnici Sde Tejman na jihu Izraele, jež je ve středu většiny obvinění. Britská stanice nicméně v minulosti přinášela z oblasti nepřesné zprávy očerňující Izrael, v listopadu se například musela omlouvat za informace o tom, že izraelští vojáci likvidují lékařský personál Násirovy nemocnice v Gaze, později pak za zprávy o údajných popravách palestinských civilistů.

Další whistleblower podle britské stanice uvedl, že byl svědkem toho, jak byla při invazivním zákroku jednomu Palestinci anestetika podána jen „velmi omezeně“ i v jedné z izraelských veřejných nemocnic. Vážně nemocným a zraněným pacientům je podle něj též upírána potřebná léčba, protože je veřejné nemocnice často odmítají přijmout.

Další Palestinec zadržovaný izraelskou armádou a po výslechu propuštěný dokonce uvedl, že mu museli amputovat nohu, protože mu Izraelci neošetřili zraněnou ránu. Přední anesthesiolog Joel Donchin působící ve vojenské nemocnici Sde Tejman však popřel, že by amputace byly přímým následkem tamních podmínek. Stěžoval si však na dehumanizaci pacientů ze strany strážných.

Vojenská nemocnice na základně Sde Tejman byla postavena po útocích Hamásu z loňského 7. října speciálně k léčbě zadržovaných Palestinců. Důvodem bylo, že některé veřejné nemocnice odmítaly léčit bojovníky teroristického hnutí Hamás zadržené v den útoků. Armáda do Sde Tejman také vodí Palestince k výslechům. Ti podezřelí z boje za Hamás jsou posíláni do záchytných středisek, zatímco civilisté, jimž není prokázána účast na zvěstvech Hamásu ze 7. října, jsou propouštěni zpět do Pásma Gazy.

Pouta a zavázané oči

Podle tamních zdravotníků jsou pacienti vojenské nemocnice drženi se zavázanýma očima a permanentně připoutaní k posteli za všechny čtyři končetiny. Též jsou nuceni nosit pleny. Izraelská armáda se k těmto tvrzením vyjádřila tak, že k poutání zadržovaných k lůžku dochází jen v případech, „kde to vyžaduje bezpečnostní riziko“, a že pleny jsou využívány „jen u zadržovaných, kteří podstoupili zdravotnické zákroky, které omezily jejich pohyb“.

Svědci z nemocnice toto tvrzení ovšem popírají. Patří k nim i Donchin, který též vyučuje na Hebrejské univerzitě v Jeruzalémě. „Armáda to dělá tak, aby byl pacient stoprocentně závislý jako dítě. Jste připoutaní, máte pleny, potřebujete vodu, potřebujete vše – je to dehumanizace,“ uvedl.

K žádnému individuálnímu zvážení, zda je poutání pacientů potřeba, podle něj nedochází a k lůžku jsou poutáni i pacienti, kteří nemohou chodit, a to i po amputaci nohy. Tyto praktiky nemocničních strážů Donchin popsal jako „stupidní“.

Další z Donchinových kolegů, kteří promluvili pod podmínkou anonymity, dříve uvedli, že jsou pacienti ve Sde Tejman také drženi nazí. Jeden z nich upozornil též na to, že dlouhodobé spoutání není jen dehumanizující, ale jde o „mučení“, jež po několika hodinách způsobuje „obrovské utrpení“. Nese s sebou též riziko dlouhodobého nervového poškození.

Izraelský deník Ha'arec minulý měsíc zveřejnil obvinění ze strany jednoho z doktorů ze Sde Tejman, že dvěma vězňům musely být amputovány nohy právě kvůli zraněním způsobeným pouty. Tato obvinění doktor údajně vznesl v dopise ministrům a generálnímu prokurátorovi a amputace v nich měl popsat jako „bohužel běžnou událost“.

Pravost tohoto obvinění se ovšem nepodařilo nezávisle potvrdit. Donchin tvrdí, že amputace provedené v nemocnici nejsou přímým následkem poutání, ale způsobily je jiné faktory, jako například infekce, cukrovka nebo problémy s cévami.

Na základě stížností ze strany zdravotnického personálu už podle Donchina také došlo k několika změnám. Pouta Palestinců jsou nyní údajně volnější a sám Donchin trvá na tom, aby byla pacientům před chirurgickými zákroky sundávána. „Pracovat tam není příjemné. Víím, že léčit někoho připoutaného k posteli je proti etickému kodexu. Ale jaká je alternativa? Je lepší je nechat zemřít? To si nemyslím,“ prohlásil Donchin.

Bez anestetik

Podle zpráv jednotlivých anonymních zdrojů se ovšem na utrpení zadržovaných pacientů podílejí i někteří z doktorů. Whistleblower, jenž ve vojenské nemocnici působil krátce po říjnovém útoku Hamásu, popsal případy, kdy byly pacientům odepřeny léky proti bolesti, včetně anestetik, během chirurgických zákroků.

Byl prý u toho, když doktor odmítl podat anestetika postaršímu pacientovi, kterému měla být otevřena čerstvá, zanícená jizva po amputaci. „Pacient se třásl bolestí, a tak jsem přestal a řekl: ‚Nemůžeme pokračovat, musíte mu dát analgetikum,‘“ popsal. Doktor však odmítl s tím, že už je na to pozdě.

Podobné procedury byly podle whistleblowera „bez analgetik prováděny pravidelně“, což vedlo k „nepříjemnému množství bolesti“. Vyprávěl též o případu muže podezřelého z toho, že patří k Hamásu, který jej prosil, aby při jeho další operaci chirurgický tým zvýšil dávku podaného morfia a anestetik. Jeho vzkaz vyřídil, ale operovaný muž se i tak v průběhu operace opět probudil ve velkých bolestech. Svědek i jeho kolegové měli dojem, že jde o úmyslnou pomstu.

Izraelská armáda se k obviněním ze strany zdravotnického personálu vyjádřila tak, že je násilí proti zadrženým „absolutně zakázáno“ a že jsou její jednotky pravidelně informovány o tom, jak se mají chovat. Podrobnosti údajného násilí a zesměšňování pacientů a vězňů hodlá vyšetřit.

Léčit vrahy? Veřejné nemocnice pod tlakem

Situace ve Sde Tejman jsou podle dalšího zdroje označovaného BBC jako „Joni“ pouze součástí širšího problému, jenž sahá i do veřejných nemocnic. Nemocnice na jihu Izraele byly totiž po 7. říjnu vystavené ožehavé situaci, kdy musely na stejných odděleních léčit jak zraněné vrahy z Hamásu, tak oběti jejich barbarského teroristického útoku.

„Atmosféra byla extrémně pohnutá,“ popsal Joni. „Nemocnice byly úplně zahlcené, jak psychicky, tak zaplněností. Byly případy, kdy jsem slyšel, jak se personál baví o tom, zda by zadržení z Gazy měli dostat léky proti bolesti, nebo o způsobech, jak provést některé zákroky tak, aby se léčba změnila v trest,“ uvedl zdroj.

Ačkoliv podobné rozhovory byly podle Joniho běžné, do lékařské praxe se navrhované postupy podle něj dostávaly zřídka. „Vím o jednom případě, kdy byly během procedury léky proti bolesti podané selektivně a velmi omezeně. Pacientovi se nedostalo žádného vysvětlení, co se děje. Když někdo podstupuje invazivní zákrok včetně řezů a neví o tom a má zavázané oči, pak se hranice mezi léčbou a napadením tenčí,“ vypověděl Joni.

Zmínil též, že nemocnice ve Sde Tejman není vybavená na léčbu vážně zraněných pacientů, ale v prvních měsících války tam byli i tak drženi lidé s čerstvými střelnými poraněními hrudníku a břicha. V případě, se kterým je seznámen, tomu tak bylo kvůli tomu, že veřejná nemocnice požadavek na převoz odmítla.

Izraelské ministerstvo zdravotnictví se k obviněním ze strany zdravotníků odmítlo vyjádřit. Reportéry BBC s jejich dotazy odkázalo na Izraelské obranné síly (IDF).

Od ranky na chodidle k amputaci

Mezi zadrženými Palestinci byl i třičtyřicetiletý taxikář z Chán Júnisu Súfján abú Saláh. Ten tvrdí, že jej vojáci po cestě i po příjetí na základnu Sde Tejman těžce bili. Při příjezdu měl malou ranku na chodidle, která se následně zanítila. „Zanítila se mi noha, zmodrala a byla měkká jako houba na nádobí,“ popsal.

Do nemocnice jej stráže údajně vzaly až po týdně, přičemž mu měly po cestě do zraněné nohy mlátit. Saláh za účelem vyčištění rány podstoupil dvě operace, ale ty nezabraly. „Pak mě vzali do veřejné nemocnice, kde mi doktoři dali na výběr: moje noha, nebo můj život,“ řekl Salah.

Nechal si tedy amputovat nohu, načež jej poslali zpět na vojenskou základnu Sde Tejman a poté propustili zpět do Gazy. „Toto období bylo psychickým a fyzickým mučením. Nemohu to popsat. Zadrželi mě se dvěma nohama a teď mám jen jednu. Občas brečím,“ sdělil reportérovi BBC.

IDF se k Saláhovu konkrétnímu případu nevyjádřily, protože jim jeho tvrzení „byla dosud neznámá a budou vyšetřena“.

„Až nemocnici zavřou, budeme slavit“

Izraelské ministerstvo zdravotnictví krátce po 7. říjnu vydalo nařízení, že všichni zadrženi Palestinci z Gazy budou léčeni ve vojenských a vězeňských nemocnicích, přičemž zařízení na základně Sde Tejman bylo vybudováno právě za tímto účelem. Přední postavy izraelského zdravotnictví včetně předsedy Etické rady Izraelské zdravotnické asociace Josiho Walfische si rozhodnutí pochvalovaly jako řešení „etického dilematu“, které veřejné zdravotnictví zbavilo zodpovědnosti za léčbu teroristů Hamásu.

Mnozí zdravotníci však požadují zavření nemocnice ve Sde Tejman a popisují ji jako „bezprecedentní dno lékařské profese a lékařské etiky“.

Anesteziolog Donchin uvedl, že se zaměstnanci nemocnice občas schází, aby si na tamní situaci společně navzájem postěžovali. „Ve chvíli, kdy naši nemocnici zavřou, budeme slavit,“ prohlásil.

Zpracoval: Jaromír Moravec/Novinky

[ZDROJ](#)